

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πάτρα 29-01-2014
Α.Π. 216

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π.&Δ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΦΟΡΟΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΕΔΔΥ) Ν. ΑΧΑΪΑΣ
Ταχ. Δ/νση: Μακεδονίας 59- 61
Τ.Κ. 262 23
Πόλη: Πάτρα
Πληροφορίες: Θ. Μαυρόγιαννη
Τηλέφωνο: 2610 461953
Φαξ: 2610 429995
Email: mail@kday.ach.sch.gr

ΠΡΟΣ: Γυμνάσια και Λύκεια
Αχαΐας
(Μέσω της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης Αχαΐας)

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για τρόπο προφορικής εξέτασης μαθητών/τριών, που παρουσιάζουν ειδική μαθησιακή δυσκολία όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, ή το φάσμα αυτισμού ή κινητική αναπηρία ή είναι τυφλοί»

Λαμβάνοντας υπόψη:

- α. το Ν.2817/2000 (ΦΕΚ 78/Α΄) «Εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»
- β. το Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199/Α΄) «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»
- γ. το Π.Δ. 60/2006 (ΦΕΚ 65/Α΄) «Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου»
- δ. το Π.Δ. 71/2007 (ΦΕΚ 85/Α΄) «Αξιολόγηση των μαθητών του Επαγγελματικού Λυκείου»
- ε. την Υ.Α. 28722/Γ2/12-03-2010 (ΦΕΚ 276/Β΄) «Εξέταση μαθητών Ημερησίων και Εσπερινών Γυμνασίων, με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»
- στ. την Υ.Α. 23519/Γ2/01-03-2010 (ΦΕΚ 258/Β΄) «Ενδοσχολικές (προαγωγικές, πτυχιακές/απολυτήριες) εξετάσεις, ενδιάμεσες γραπτές εξετάσεις κατά τη διάρκεια των τετραμήνων των μαθητών των ΕΠΑ.Λ., των ΕΠΑ.Σ. με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές δυνάμεις»
- ζ. τις εγκυκλίους του Υ.Π.Ε.Π.Θ.
  - I. Γ6/106/3-4-1992 «Μαθητές με δυσλεξία»
  - II. Γ6/216/10-6-1997 «Εξέταση δυσλεξικών μαθητών/τριών»
  - III. Γ2/1846/17-5-2000 «Τρόπος εξέτασης δυσλεξικών μαθητών/τριών»
  - IV. Γ6/532/9-5-2001 «Συμπληρωματικές οδηγίες για τον τρόπο εξέτασης δυσλεξικών μαθητών/τριών»
  - V. Β6/1351/11-5-2001 «Τρόπος και τόπος εξέτασης Φυσικώς Αδυνάτων»
  - VI. Β6/32605/6-4-2004 «Εξέταση φυσικώς αδυνάτων υποψηφίων»

Είναι χρήσιμο να υπενθυμίσουμε και να επισημάνουμε τα παρακάτω:

1. Η ιδιαίτερη μεταχείριση-δυνατότητα προφορικής εξέτασης-των εξεταζόμενων δυσλεξικών μαθητών δεν συνιστά σε καμία περίπτωση επιεική αξιολόγηση ή άλλης μορφής ιδιαίτερη μεταχείριση, αλλά σκοπεύει μόνο στην παροχή δυνατότητας να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις τους, τις οποίες λόγω της δυσκολίας αυτής αδυνατούν να αποδώσουν με το γραπτό λόγο.

2. Η όλη διαδικασία αξιολόγησης πρέπει να γίνεται πάντοτε με κατανόηση και διακριτικότητα από όλους τους εκπαιδευτικούς, με απώτερο στόχο την ενίσχυση και ενθάρρυνση του μαθητή με μαθησιακές δυσκολίες. Επισημαίνουμε ότι η επανάληψη της τάξης από έναν μαθητή με μαθησιακές δυσκολίες, και μάλιστα κατά την υποχρεωτική εκπαίδευση, μπορεί να οδηγήσει στην εγκατάλειψη της προσπάθειας για μάθηση και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του και ταυτόχρονα να του δημιουργήσει συναισθηματικά, μαθησιακά και κοινωνικά προβλήματα. Σημαντικό είναι να μη διαφαίνεται η καθορισμένη από το νόμο διακριτική αντιμετώπιση του μαθητή με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες από την πλευρά των εκπαιδευτικών.
3. Πριν από την προφορική εξέταση είναι αναγκαίο ο εξεταστής να μελετήσει λεπτομερώς τη γνωμάτευση που έχει εκδοθεί για το συγκεκριμένο μαθητή. Η παραπάνω γνωμάτευση φυλάσσεται στον ατομικό φάκελο και επιβάλλεται η τήρηση του απορρήτου των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.
4. Επισημαίνεται ότι οι δυσλεξικοί μαθητές εξετάζονται στα ίδια θέματα στα οποία οι λοιποί συμμαθητές τους εξετάζονται γραπτά.
5. Πρωταρχικός στόχος του εξεταστή είναι να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε να δώσει στον εξεταζόμενο τη δυνατότητα να αισθανθεί άνετα, να νιώσει ασφάλεια, να του εμπνεύσει εμπιστοσύνη και έτσι να μπορέσει ο εξεταζόμενος να εκφράσει ελεύθερα τη σκέψη του. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου ενδείκνυται ο εκπαιδευτικός να έχει την κατάλληλη οπτική επαφή με τον εξεταζόμενο· να μιλά καθαρά και σχετικά αργά· να μην είναι επικριτικός· οι αντιδράσεις του να εξαρτώνται, τόσο από τα λεγόμενά του εξεταζόμενου, όσο και από τις ενδείξεις που έχει από τη μη λεκτική συμπεριφορά του.
6. Αρκετές φορές οι εξεταζόμενοι κατά την πρώτη τους προφορική εξέταση έχουν άγχος, επειδή δεν γνωρίζουν τι πρόκειται να επακολουθήσει κατά τη διάρκεια της εξεταστικής διαδικασίας. Οι εξεταζόμενοι μπορεί να εκφράσουν το άγχος τους άμεσα, δηλαδή με λεκτικό τρόπο, ή έμμεσα, δείχνοντας ανήσυχοι, ιδρώνοντας, μπερδεύοντας τα λόγια τους κλπ. Το άγχος μπορεί να αποτελέσει τροχοπέδη στην επικοινωνία του εξεταζόμενου με τον καθηγητή κι αυτό δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο. Όταν ο καθηγητής αντιληφθεί ότι ο εξεταζόμενος αισθάνεται άγχος, είναι αναγκαίο να τον ενημερώσει για τη διαδικασία αξιολόγησης και να τον καθησυχάσει.
7. Συχνά οι μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες εμφανίζουν ενδείξεις ελλειμματικής προσοχής, γεγονός που μπορεί να τους αποσυντονίσει από τη διαδικασία της αξιολόγησης. Γι' αυτό θα πρέπει:
  - α) Να επιλέγεται χώρος με όσο το δυνατό λιγότερα οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα. Για παράδειγμα, να μην υπάρχουν πολλά αντικείμενα στο τραπέζι όπου εργάζεται ο μαθητής. Τα παράθυρα της τάξης πρέπει να βλέπουν σε χώρο που δεν κινούνται άλλα παιδιά και να επικρατεί ησυχία.
  - β) Να επινοείται μια μη λεκτική κίνηση προς το παιδί (π.χ. ένα ελαφρύ άγγιγμα στον ώμο), όταν εκείνο δεν προσέχει.
  - γ) Όταν το παιδί εμφανίζει έντονα στοιχεία υπερκινητικότητας, κρίνεται σκόπιμο να διακόπτεται η διαδικασία εξέτασης με ένα ολιγόλεπτο διάλειμμα, κατά το οποίο ο μαθητής θα διοχετεύει την ενέργειά του σε μια κινητική δραστηριότητα εντός της αίθουσας (π.χ. να σβήσει τον πίνακα, να περπατήσει μέσα στην αίθουσα, κ.α.).
8. Κατά την εξέταση των μαθημάτων είναι απαραίτητο οι ερωτήσεις που τίθενται να διαβάζονται αρχικά από το μαθητή και στη συνέχεια μεγαλόφωνα από τον εξεταστή, ώστε να δίνονται οι απαραίτητες εξηγήσεις και να γίνεται κατανοητό το περιεχόμενό τους. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν έχει κατανοήσει την εκφώνηση του θέματος, τότε αναδιατυπώνουμε την ερώτηση με απλούστερο τρόπο. Απευθύνουμε διευκρινιστικές ερωτήσεις, εάν οι απαντήσεις του είναι πολύ συνοπτικές και τον προτρέπουμε να αναπτύξει περισσότερο μια απάντηση που δεν τη θεωρούμε ολοκληρωμένη. Αν κρίνουμε απαραίτητο διευρύνουμε τα χρονικά περιθωριά της.
9. Στα θεωρητικά μαθήματα (π.χ. Ιστορία, Θρησκευτικά κλπ) ενδέχεται ο εξεταζόμενος να μην μπορεί ή να δυσκολεύεται να αποδώσει σε συνεχή λόγο ένα γνωστικό αντικείμενο, οπότε κρίνεται σκόπιμο να απαντά σε ερωτήσεις που του τίθενται. Οποσδήποτε τους διευκολύνουν οι ερωτήσεις με συγκεκριμένες ερωτηματικές λέξεις, όπως: ποιος, πότε, πού, πώς, γιατί. Η αξιολόγηση να

επικεντρώνεται στην κατανόηση βασικών εννοιών και στην επιστράτευση της κριτικής ικανότητας των εξεταζόμενων.

10. Ως προς την εξέταση της έκθεσης, η αξιολόγηση να επικεντρώνεται στην κατανόηση των βασικών εννοιών του θέματος και στην παρουσίαση με λογικά επιχειρήματα. Μπορούν να χρησιμοποιούν πρόχειρη σελίδα και να σχεδιάζουν ή να γράφουν λέξεις κλειδιά που τους διευκολύνουν στο να εκφράσουν προφορικά τις σκέψεις τους.
11. Στα πρακτικά μαθήματα (π.χ. Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία κλπ) που έχουν ασκήσεις, οι καθηγητές λαμβάνουν υπόψη το συλλογισμό και τον τρόπο που ακολούθησε ο μαθητής για την επίλυση της άσκησης ή την απόδειξη μια θεωρίας. Τους βοηθά να παρουσιάζουν από το πρόχειρό τους αυτά που έχουν γράψει ή σχεδιάσει παρά να τα υπαγορεύουν στον πίνακα και να διακόπτεται η ροή της σκέψης τους. Είναι πιθανό ο μαθητής να μη χρησιμοποιεί σωστά τα πρόσημα ή να κάνει λάθη στις πράξεις. Τότε ο καθηγητής χρειάζεται να παρεμβαίνει, να επισημαίνει το λάθος και να τον ενθαρρύνει να προχωρήσει. Οι εξεταστές θα πρέπει να έχουν υπόψη τους πως ο δυσλεξικός μαθητής παρουσιάζει επιπλέον αισθητή αδυναμία στην απομνημόνευση τύπων και ορισμών.